

JORNADA

'El Reglament eIDAS 2: Claus de la nova regulació'

Presentació dels documents tipus per a
l'ordenació de la identificació i signatura
electrònica a les administracions locals

9 d'abril de 2024

Parc Tecnològic de Barcelona Activa

Carrer de Marie Curie, 8-14, 08042, Barcelona

Localret

🔒 Per què l'eIDAS 2?

- L'eix troncal del Reglament eIDAS 2 és l'establiment d'un marc de treball que, el 2030, condueixi a un ampli desplegament d'una identitat digital fiable, voluntària i controlada per l'usuari, reconeguda a tota la Unió i que permet a cada usuari controlar les seves dades en les interaccions en línia; conforme amb els objectius de la Declaració Europea sobre els Drets i Principis Digitals per a la Dècada Digital, que consagra la visió de la UE sobre la transformació digital, situant les persones al centre, empoderant els ciutadans i incentivant les empreses innovadores.
- El Reglament eIDAS 2 reconeix un veritable dret, dels ciutadans de la Unió, a una identitat digital sota el seu control exclusiu, que els permeti exercir els seus drets en l'espai digital, així com a participar en l'economia digital.

🔒 Ha estat aprovat pel Parlament el 29 de febrer, i pel Consell el 26 de març.

🔒 La seva entrada en vigor es preveu per al juny de 2024.

🔒 Què porta a una regulació de la identitat digital europea?

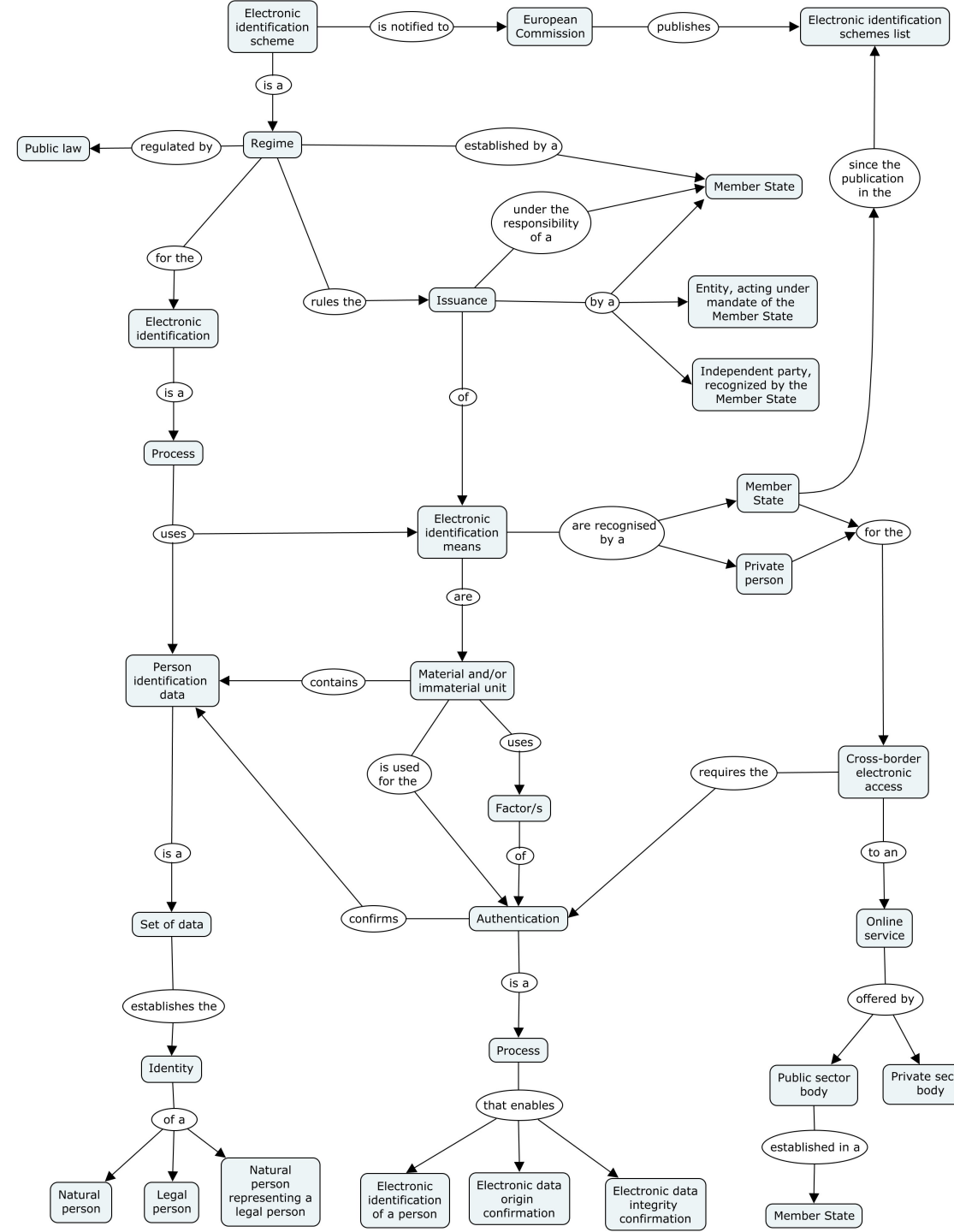
- Nou entorn on l'enfocament ha canviat de la provisió i ús d'identitats digitals rígides a la provisió i dependència d'atributs específics relacionats amb aquestes identitats.
- Major demanda de solucions d'identitat electrònica que puguin oferir aquestes capacitats proporcionant guanys d'eficiència i un alt nivell de confiança en tota la UE, tant en el sector públic com en el privat.
- Insuficiències del Reglament eIDAS actualment vigent (R. 910/2014, de 23 de juliol).
- Problemes de privacitat i protecció de dades de les solucions d'identitat que queden fora de l'abast de eIDAS (proveïdors de xarxes socials i les institucions financeres), i manca d'abast transfronterer per abordar necessitats sectorials específiques on la identificació és sensible i requereix un alt grau de certesa.

🔒 Quin es l'objectiu?

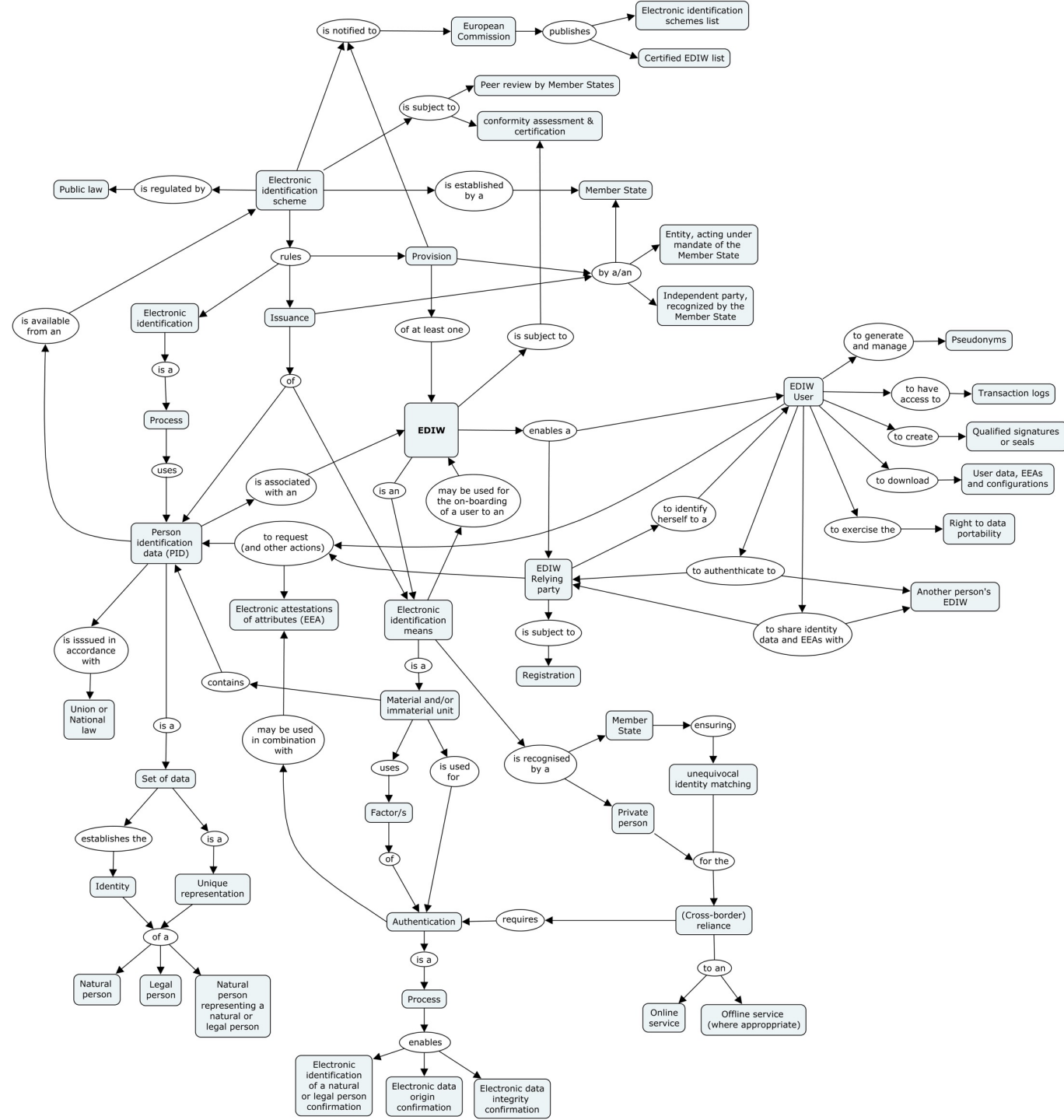
- Accés a solucions d'identitat electrònica altament segures i fiables.
- Que els serveis públics i privats puguin confiar en solucions d'identitat digital fiables i segures.
- Que les persones físiques i jurídiques estiguin facultades per a utilitzar solucions d'identitat digital.
- Que aquestes solucions estiguin vinculades a una varietat d'atributs i permetin l'intercanvi específic de dades d'identitat limitat a les necessitats del servei específic sol·licitat.

🔒 La proposta es basa en dos elements: la cartera d'identitat digital europea i el servei d'expedició de declaracions electròniques d'atributs, que es poden basar en un tercer element: el llibre major electrònic (DLT/BC)

🔒 Venim d'un ecosistema d'identificació electrònica (eIDAS)

🔒 Anem a un ecosistema d'identitat digital (eIDAS 2)

🔒 Cartera europea d'identitat digital

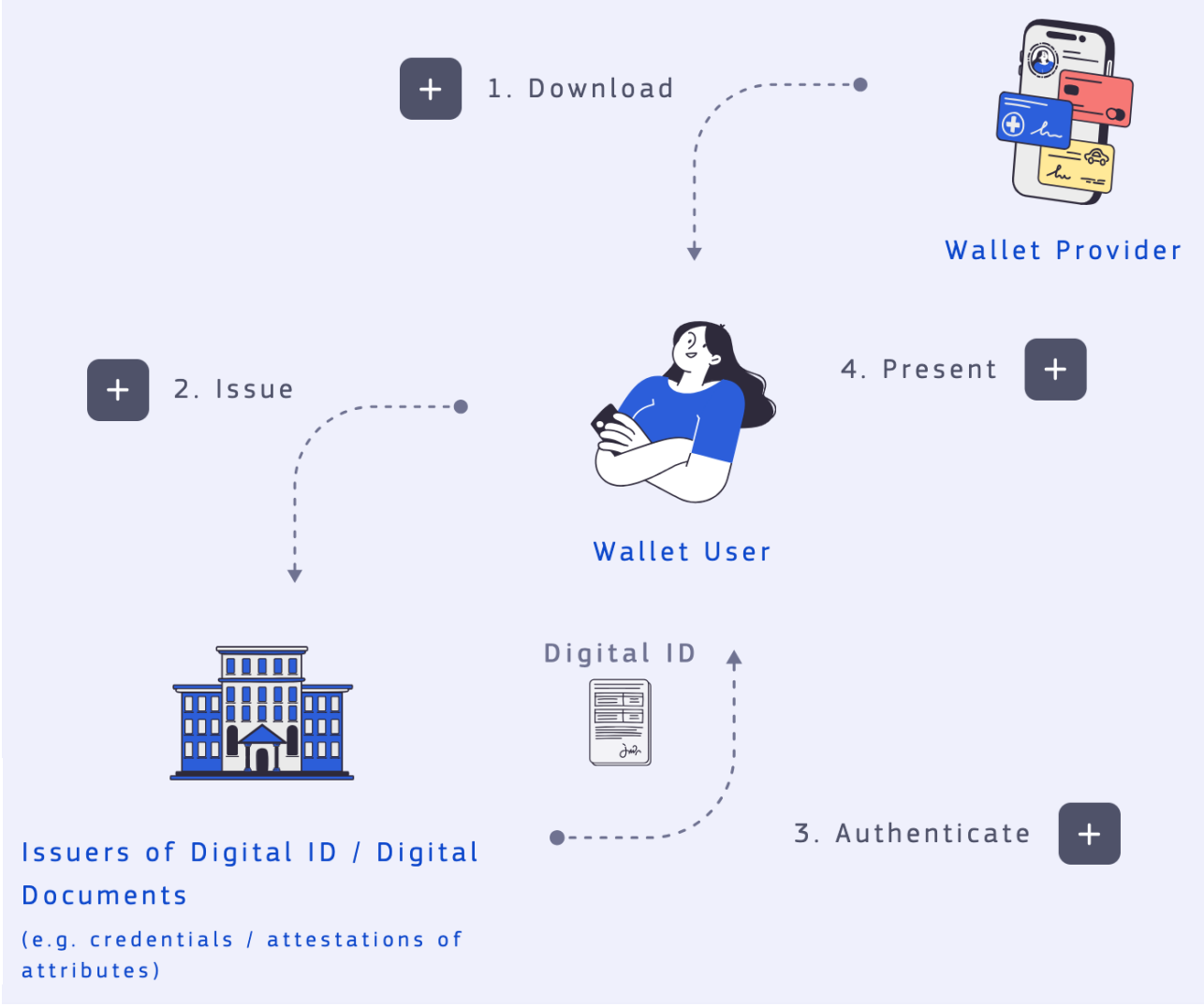
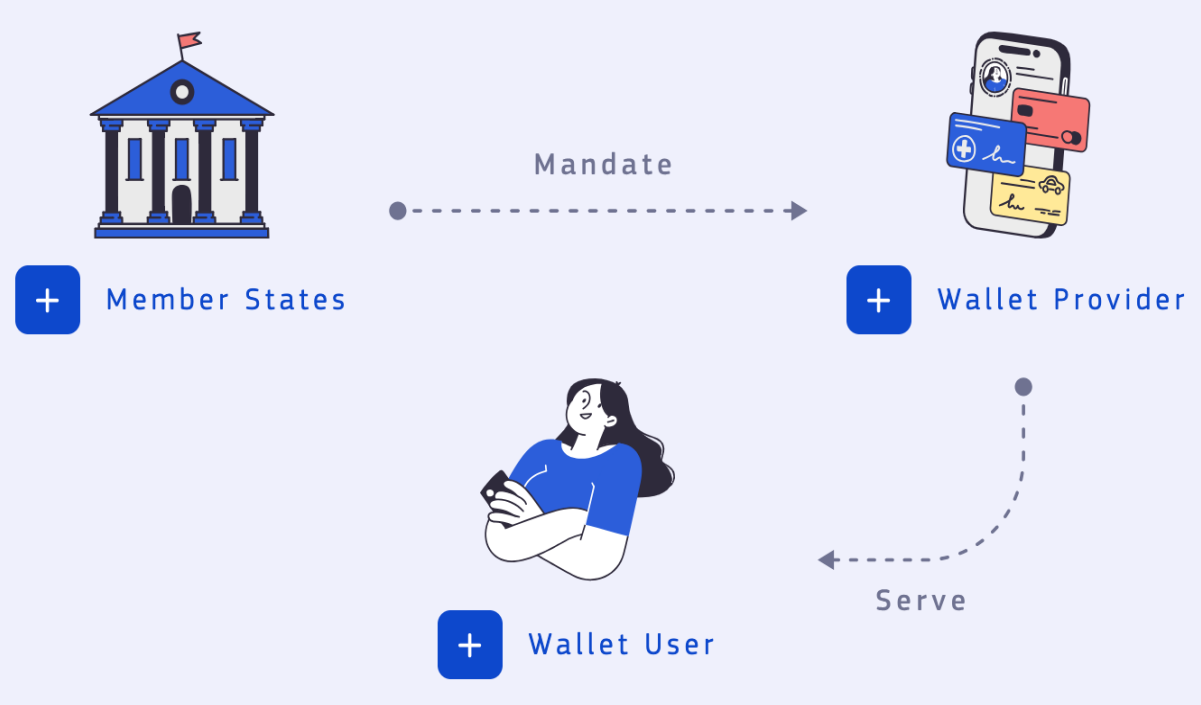
- Definició legal: un mitjà d'identificació electrònica que permet a l'usuari emmagatzemar de forma segura, gestionar i validar dades d'identitat i declaracions electròniques d'atributs per oferir-los a tercers (parts que confien) i a altres usuaris de carteres europees d'identitat digital, així com crear signatures electròniques qualificades o segells electrònics qualificats (article 3.42)
- La cartera europea d'identitat digital pot ser proporcionada directament per l'Estat membre, proporcionada conforme a un mandat de l'Estat membre, o proporcionada de forma independent d'un Estat membre però reconeguda per aquest Estat membre. Sempre en el marc d'un sistema d'identificació electrònica de nivell alt de seguretat.
- Els Estats membres han de proporcionar almenys una cartera europea d'identitat digital en el termini de 24 mesos des de l'adopció dels actes d'execució previstos en el mateix Reglament, la qual cosa podria conduir-nos al 4T 2026.

🔒 Cartera europea d'identitat digital: continguts

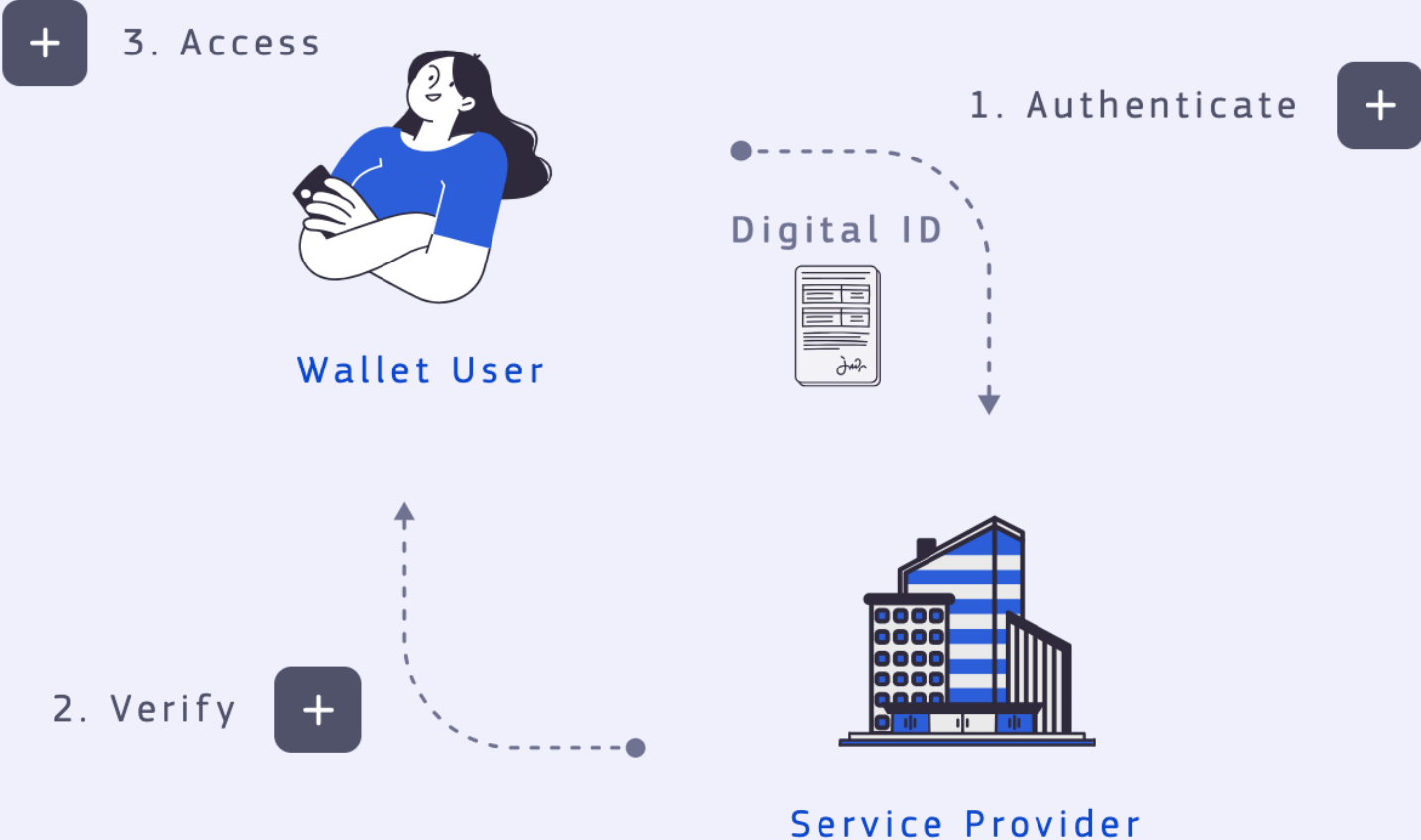
- Dades d'identificació personal (PID), que permeten la identificació amb nivell alt de seguretat, i la coincidència d'identitat. Només quan s'expedeix el PID es pot considerar que la cartera europea d'identitat digital és un mitjà d'identificació electrònica.
- Pseudònims creats per part de l'usuari. Permeten la identificació de forma anònima.
- Declaracions electròniques d'atributs (EEA), si s'escau, qualificades o expedides per organismes del sector públic, amb el mateix valor jurídic que els documents expedits en paper.

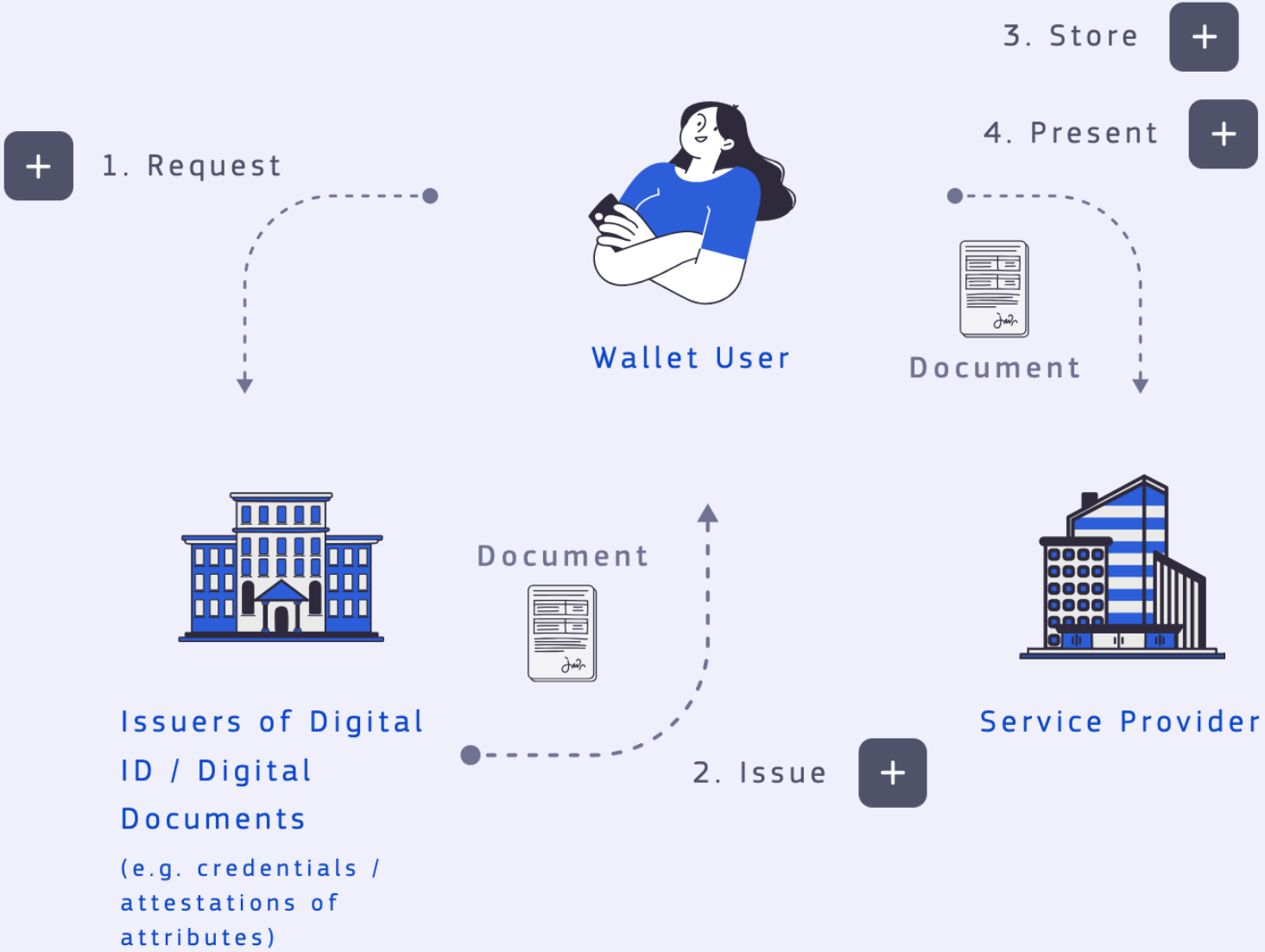
Localret

Access public sector services

Many Member States offer digital portals for public sector services, where you can access information as well as a range of services.

Request a Mobile Driving Licence

Mobile Driving Licences (mDL) are digital versions of your driving licences that hold the same legal validity as a paper document. This is a type of Digital Document that we call Qualified Electronic Attestations of Attributes.

Sign a Contract

In addition to its other features, your wallet can provide a secure legally binding e-signature to any document — for example a new employment contract.

2. View and sign

Wallet User

1. Contract Sent

Service Provider

3. Contract sent back

🔒 Cartera europea d'identitat digital: funcionalitats

- La cartera europea d'identitat digital ha de permetre el seu ús en relacions presencials i a distància, tant amb altres carteres com amb sistemes de tercers, així com la divulgació selectiva de dades d'identitat personal, si s'escau en combinació amb altres atributs d' identitat.
- En comunicacions cartera-cartera (*peer to peer*, o entre iguals), ha de permetre als usuaris autenticar de forma segura la cartera europea d'identitat digital d'una altra persona, així com rebre i compartir dades d'identificació de la persona i declaracions electròniques d'atributs de manera segura entre les dues carteres europees d'identitat digital.
- En comunicacions cartera-servidor web (com la seu electrònica), ha de permetre als usuaris verificar l'autenticitat i validesa de la identitat dels tercers registrats que sol·licitin dades a la mateixa.

🔒 Cartera europea d'identitat digital: funcionalitats

- La cartera europea d' identitat ha de permetre l'accés per l'usuari a un registre de les transaccions realitzades mitjançant un quadre de comandament que permeti visualitzar el llistat actualitzat dels tercers amb els quals s'han intercanviat dades, i quan escaigui, totes les dades intercanviades; sol·licitar a un tercer la supressió de dades personals; i notificar a l'autoritat nacional encarregada del control de protecció de dades qualsevol sol·licitud sospitosa de dades per un tercer.
- La cartera europea d' identitat digital ha d'oferir signatures electròniques qualificades i segells electrònics qualificats. En el cas de la signatura electrònica qualificada, aquesta serà oferta per defecte i sense cost, si bé els Estats membres poden establir mesures proporcionades per garantir que se'n fa un ús no professional, la qual cosa permet mantenir una sana competència en relació amb el mercat de serveis de confiança.

🔒 Cartera europea d'identitat digital: funcionalitats

- La cartera europea d'identitat ha de permetre descarregar, en la mesura que sigui tècnicament viable, les dades, la declaració electrònica d'atributs i les configuracions de l'usuari. A causa de l'existència de mesures de seguretat criptogràfica que vinculen les declaracions electròniques d'atributs a un dispositiu concret, pot ser inviable tècnicament donar compliment a aquesta obligació, en especial en declaracions qualificades i expedides per organismes del sector públic responsables de fonts autèntiques.
- La cartera ha de permetre exercir els drets de l'usuari a la portabilitat de les dades. En funció de les mesures de seguretat anteriorment indicades, aquesta previsió pot implicar rebre documents que no es poden seguir emprant, exigint-se nova expedició d'aquests.
- Possibilitat d'incorporar serveis addicionals pels Estats.

🔒 Cartera europea d'identitat digital: altres exigències

- La utilització de les carteres europees d'identitat digital serà voluntària per als ciutadans, no per part de les entitats del sector públic.
 - Accés directe, registrant-se com a part usuària, o emprant un intermediari.
 - [Primera especulació no fonamentada] Es podria fer a través del servei Cl@ve, integrat a VALid, que ja ofereix correspondència transfronterera d'identitat.
- La seva expedició, ús i revocació seran gratuïts per a totes les persones físiques.
- L'accés als serveis públics i privats, l'accés al mercat laboral i la llibertat d'empresa no es restringiran de cap manera ni perjudicaran les persones físiques o jurídiques que no utilitzin les carteres europees d'identitat digital.
- Seguirà sent possible accedir als serveis públics i privats mitjançant els altres mitjans d'identificació i autenticació existents.
- No facilitaran cap informació als prestadors de serveis de confiança de declaracions electròniques d'atributs sobre l'ús d'aquestes declaracions electròniques.

🔒 Declaracions electròniques d'atributs

- Definició legal: una declaració en forma electrònica que permet l'autenticació d'atributs (article 3.44)
- Atribut: característica, qualitat, dret o permís d'una persona física o jurídica, o d'un objecte (article 3.43).
- Dos règims jurídics diferenciats
 - Declaracions expedides per prestadors de serveis de confiança, si s'escau qualificats.
 - Declaracions expedides per entitats del sector públic responsables de fonts autèntiques, o en nom d'aquestes. Abasta una gran quantitat de documents, típicament corresponents a actes de constància.
 - Font autèntica: un repositori o sistema, sota la responsabilitat d'un organisme del sector públic o una entitat privada, que contingui i proporcioni atributs sobre una persona física o jurídica i que es consideri una font primària d'aquesta informació o es reconegui com a autèntic de conformitat amb el Dret de la Unió o nacional, incloses les pràctiques administratives (article 3.46).

🔒 Declaracions electròniques d'atributs: efectes jurídics

- Principi de no discriminació: No es denegarà a una declaració electrònica d'atributs l'efecte jurídic ni l'admissibilitat com a prova en procediments judicials pel sol fet que estigui en format electrònic o que no compleixi els requisits per a les declaracions electròniques qualificades d'atributs (article 45 *ter.1*).
- Principi d'equivalència funcional: Una declaració electrònica qualificada d'atributs i les declaracions electròniques d'atributs expedides per, o en nom de, un organisme del sector públic responsable d'una font autèntica tindran el mateix efecte jurídic que les declaracions legalment emeses en paper (article 45 *ter.2*).
 - Gaudeix de la inversió de la càrrega de la prova.
 - No afecta els procediments on s'exigeixin requisits de forma, en especial forma solemne.

🔒 Declaracions electròniques d'atributs: reconeixement transfronterer

- Una declaració electrònica qualificada d'atributs expedida en un Estat membre es reconeixerà com una declaració electrònica qualificada d'atributs en tots els altres Estats membres (article 24 *bis*.9).
- Una declaració d'atributs expedida per o en nom d'un organisme del sector públic responsable d'una font autèntica es reconeixerà com una declaració d'atributs expedida per o en nom d'un organisme del sector públic responsable d'una font autèntica a tots els Estats membres (article 45 *ter*.3).

🔒 Declaracions electròniques d'atributs: accés a fonts autèntiques per prestadors qualificats

- Els Estats membres vetllaran perquè, en un termini de 24 mesos a partir de l'entrada en vigor dels actes d'execució [...], s'adoptin mesures per permetre que els proveïdors qualificats de serveis de confiança de declaracions electròniques d'atributs verifiquin aquests atributs per mitjans electrònics a petició de l'usuari i de conformitat amb el Dret nacional o de la Unió (article 45 *sexies*).
- Annex VI: 1. Direcció; 2. Edat; 3. Gènere; 4. Estat civil; 5. Composició familiar; 6. Nacionalitat o ciutadania; 7. Qualificacions educatives, títols i llicències; 8. Qualificacions, títols i llicències professionals; 8 bis. Facultats i mandats per representar persones físiques o jurídiques; 9. Permisos i llicències públiques; 10. Per a persones jurídiques, dades financeres i de l'empresa.
- [Segona especulació no fonamentada] Es podria fer a través dels actuals sistemes d'interoperabilitat, PIDA-Via Oberta...

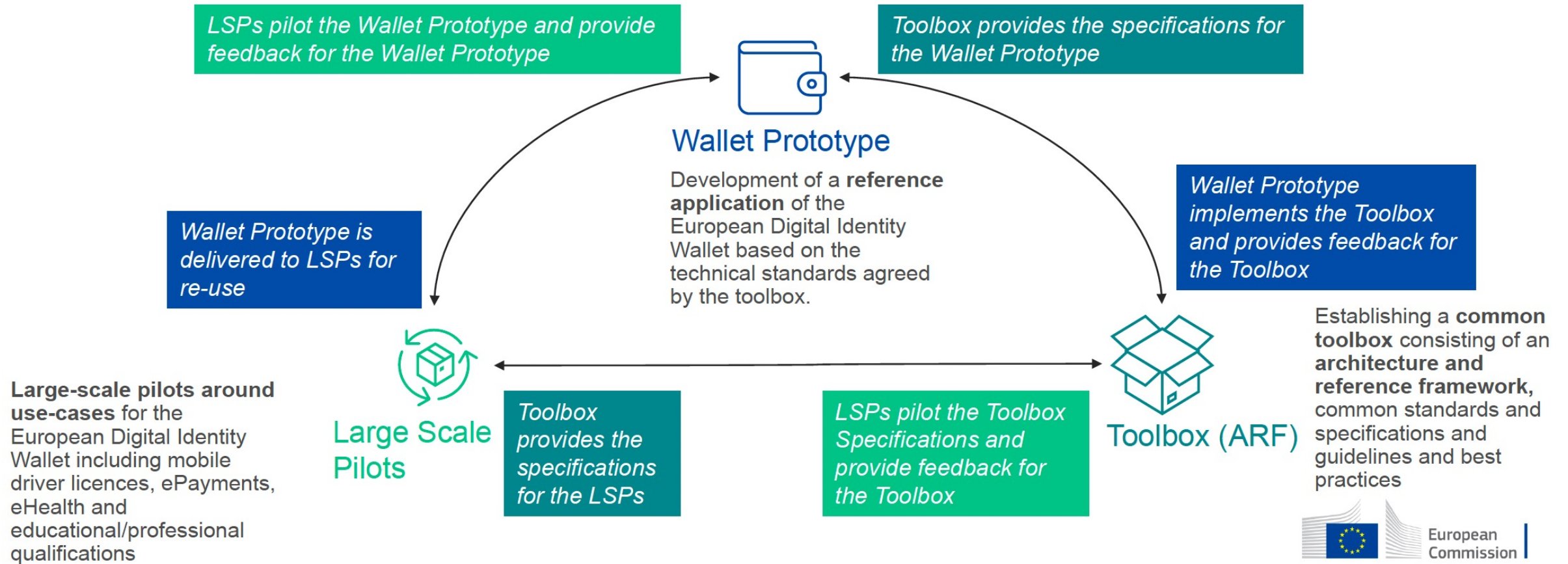
🔒 Normes específiques per entitats del sector públic

- Continguts mínims de les seves declaracions i ús de segell electrònic qualificat per a la seva expedició (article 45 *septies*.1.a) i Annex VII).
- Fer servir un certificat de segell amb informacions relatives a l'emissor: establiment conforme al Dret de la Unió o nacional com a font autèntica o com organisme designat per actuar en el seu nom; dades per representar inequívocament la font autèntica; el Dret de la Unió o nacional aplicable (article 45 *septies*.1.b)).
- Nivell de fiabilitat equivalent al d'un prestador de serveis qualificat! (article 45 *septies*.2).
- Avaluació de la conformitat del servei d'expedició, i notificació per l'Estat a la Comissió (article 45 *septies*.3).
- Provisió d'un servei de revocació (article 45 *septies*.4).
- Interfície amb la cartera europea d'identitat digital (article 45 *septies*.8).

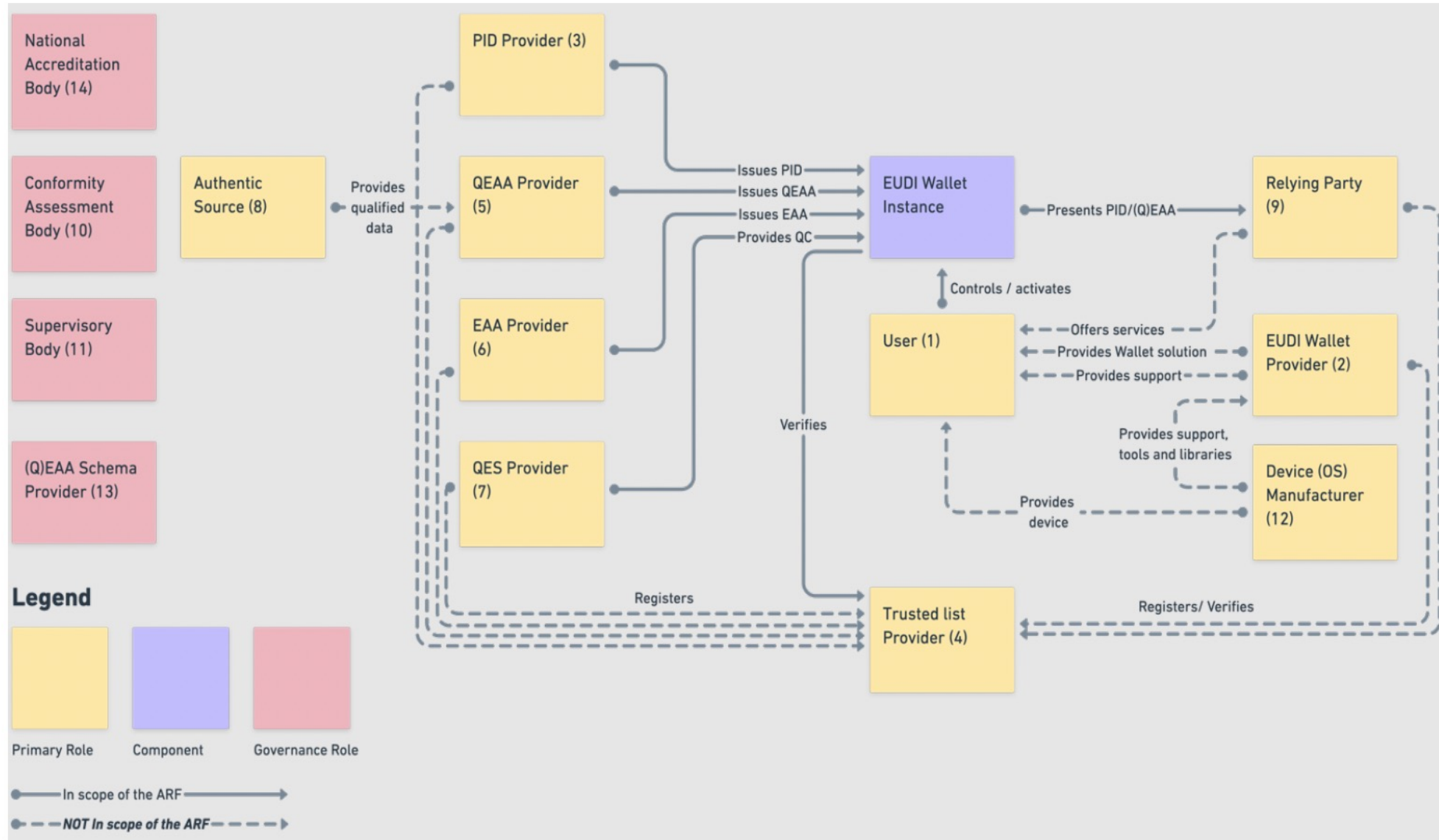
🔒 Declaracions electròniques d'atributs: ús al sector públic

- Quan el Dret nacional exigeixi una identificació electrònica mitjançant un mitjà d'identificació i autenticació electrònics per accedir a un servei en línia prestat per un organisme del sector públic, les dades d'identificació de la persona que figurin en la declaració electrònica d'atributs no substituiran la identificació electrònica mitjançant un mitjà d'identificació electrònica i l'autenticació per a la identificació electrònica, llevat que l'Estat membre ho autoritzi específicament. En aquest cas, també s'acceptarà la declaració electrònica qualificada d'atributs d'altres Estats membres (article 45 *quater* eIDAS).
 - Mesura protectora de la potestat exclusiva dels Estats Membres relatiu a la identificació. Això és, una declaració d'atributs d'identitat amb les mateixes dades que un DNI-e no necessàriament substitueix el DNI-e.
 - Llevat que així ho decideixi l'òrgan competent, cas en el qual les admet totes. Un possible exemple és el permís de conduir, que seria una declaració, però que alguns Estats admeten per identificar.

eIDAS 2: Accions per a la seva implementació

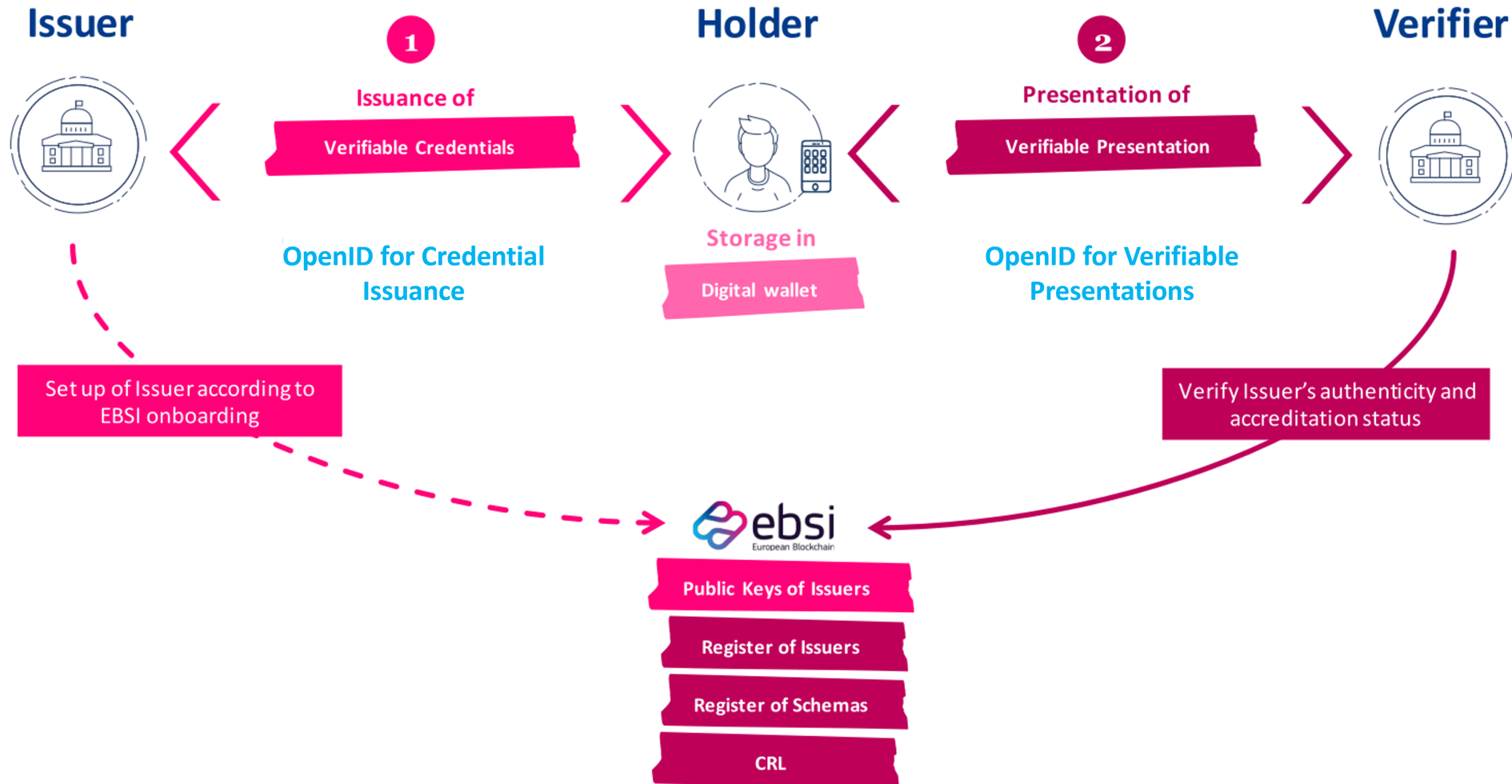

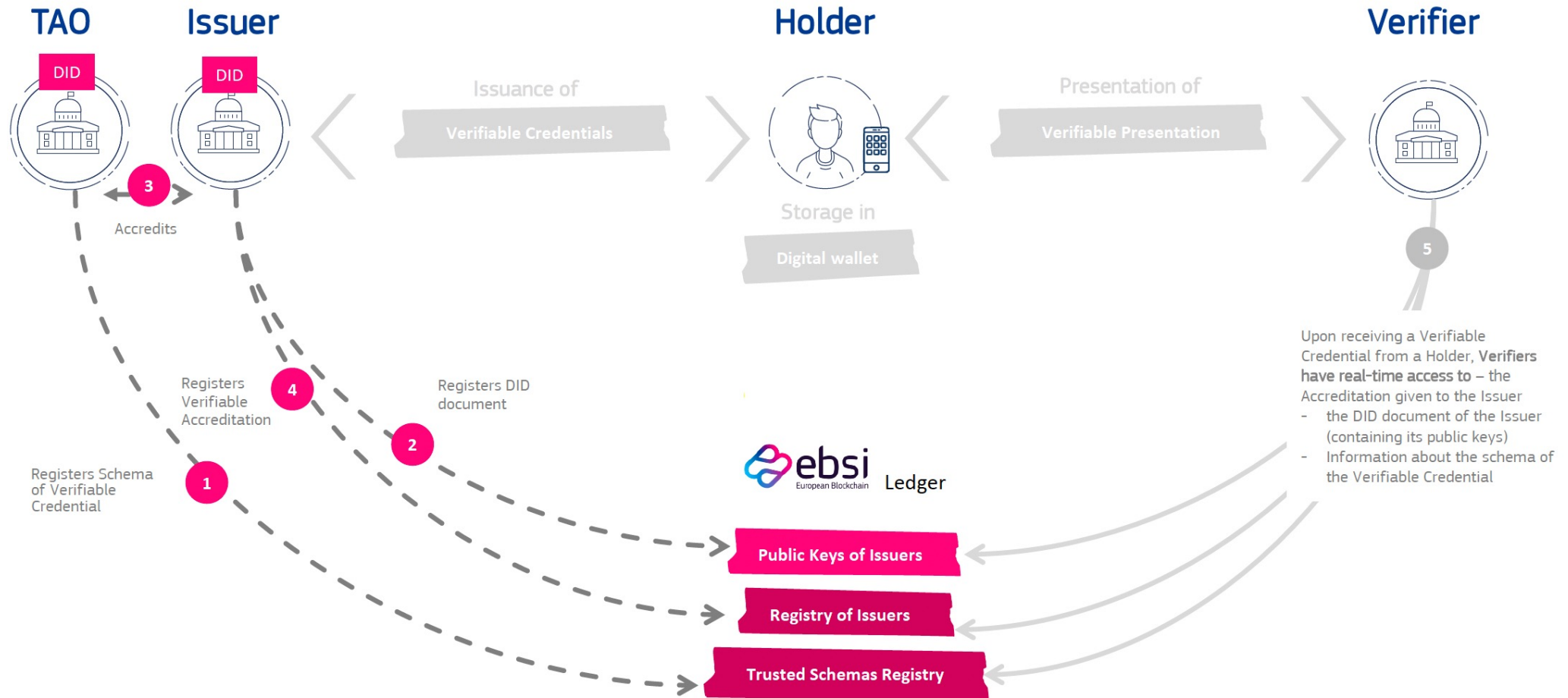
eIDAS 2: Ecosistema (ARF)

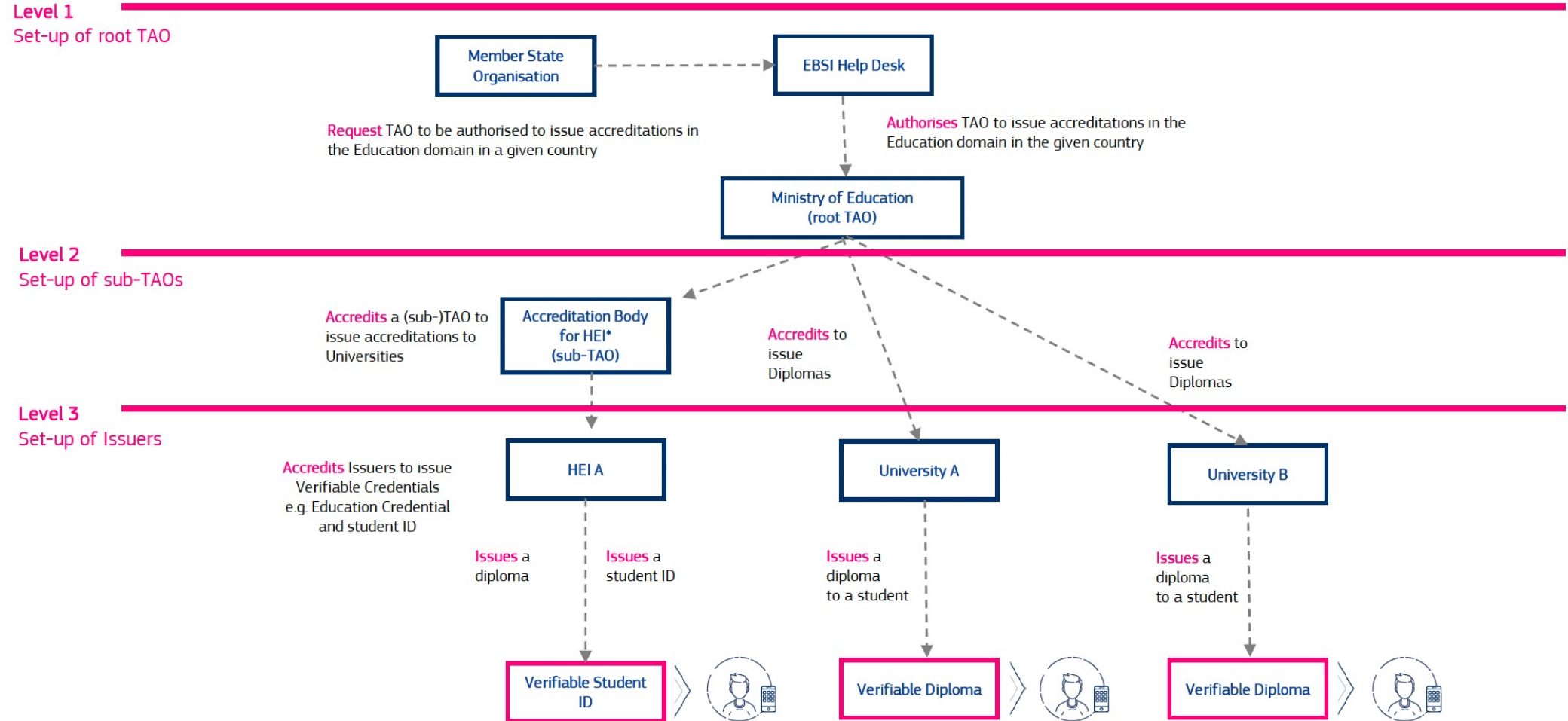

eIDAS 2: Pilot de Gran Escala DC4EU basat en EBSI

eIDAS 2: Pilot de Gran Escala DC4EU basat en EBSI

- 🔒 eIDAS 2: Valoració generalment positiva de la proposta, especialment atenent la visió d'identificació fundacional (o identitat legal) com a potestat pública o bé públic de provisió garantida.
- 🔒 Orientació a la identitat digital descentralitzada, no auto-sobirana en el sentit originari, però que sí que garanteix l'autonomia personal i incrementa la protecció de dades.
- 🔒 Base futura de la identificació electrònica segura dels ciutadans, en complement amb sistemes existents.
- 🔒 Protagonisme de les fonts autèntiques, actuant directa o indirectament.
- 🔒 Creació d'una estructura de mercat per als atributs d'identitat que trenca esquemes previs i dinamitza l'intercanvi de dades per l'interessat, complementant les iniciatives ja existents i potenciant el Mercat Únic Digital.

Localret

Moltes gràcies